Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

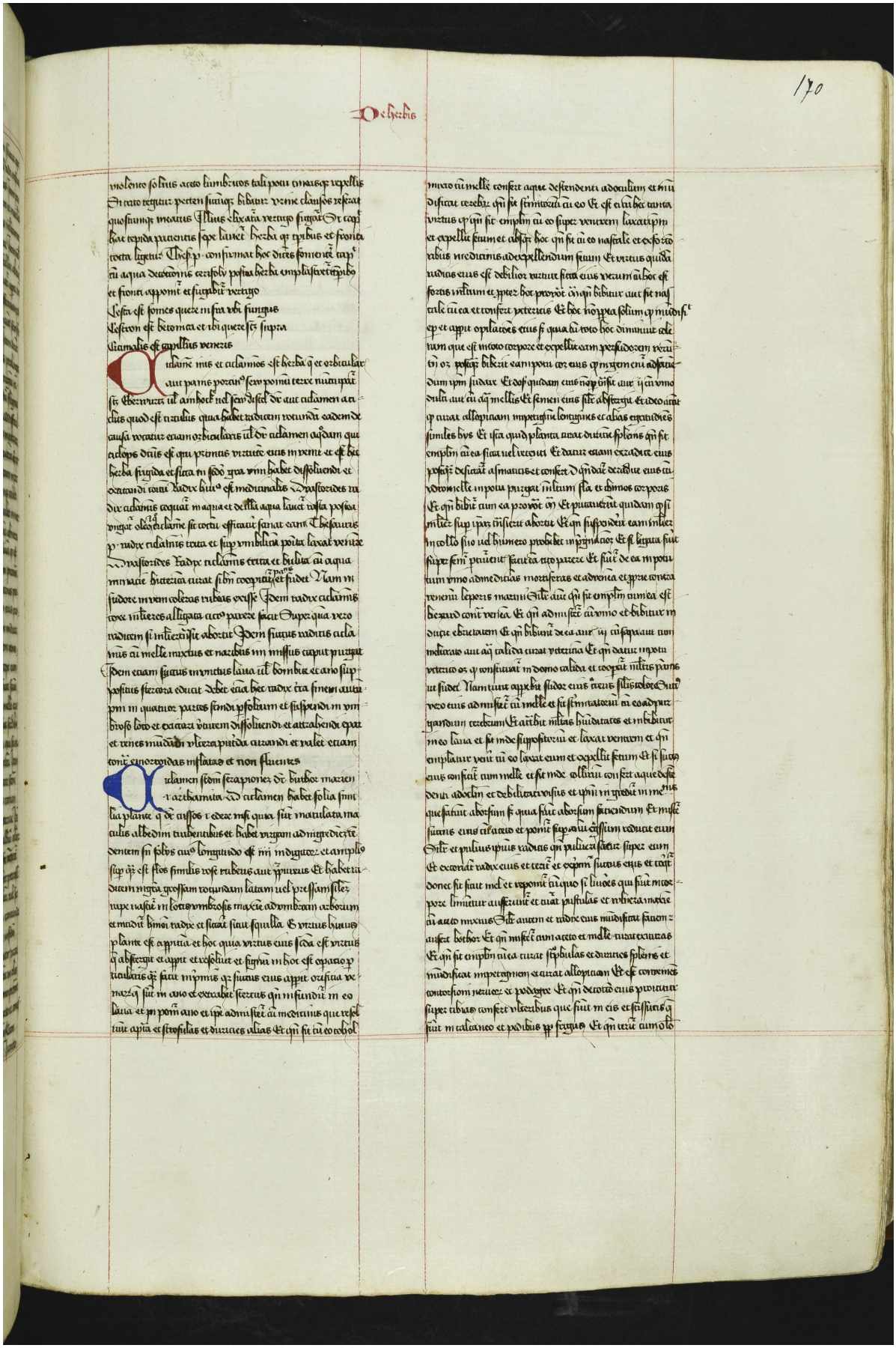

170

De herbis

Cyclamen mus et cyclamios est herba q̃ et cyclamiar
aut panis porcinus seu porina terre nuncupat
ur. Ebenutus vel ambort vel seu dicit de aut cyclamen ar
bus quod est radius qua habet radicem rotundi eadem de
causa vocatur etiam orbicularis vel de cyclamen a gallum qui
cyclops dicit est qui primus virtute eius in vente et est hic
herba frigida et sicca in sedo qua vim habet dissolvendi et
extenuandi tumor. Radix huius est medicinalis. Dioscorides in
dix cyclaminis coquat in aqua et della aqua lauet colla posea
vngat oleo cyclamine sic cocta efficaciat sanat eam. Thesaurus
p. radix cyclaminis trita et sup vmbilicum posita laxat ventre
Dioscorides. Radix cyclaminis trita et bibita cum aqua
mirabile hiteria curat sibi coopriat et fidet. Nam in
fudore in vem coleras rubras exire. Idem radix cyclaminis
trite in teres alligata aceto parcere facit. Super quia vero
radicem si interciderit adorent. Idem succus radicis cycla
minis cum melle mixtus et naribus in missus caput purgat
Idem etiam succus in vnctus lana vel bombice et cum sup
positus fiscora educat debet. Cuia hec radix cita sinem cauter
pm in quatuor partes fendi pfolium et suspendi in vm
bros loco et extraxa vrinem dissolvendi et attrahendi eque
et renes mundandi vlcera putrida curandi et valet etiam
contra cynocephalas mistatas et non fluentes

Cyclamen secundum sex aspiones de diuersis maxen
tarthamita. Cyclamen habet folia simi
lia plante q̃ de arcussos edere nisi quia sunt maculata ma
culis albedinis rubentibus et habet virgam ad mirandi ere
dentem in folio cuo longitudo est in mdigitorum et amplio
sup eis est flos similis rose rubeus aut purpureus. Et habet ra
dicem nigra grossam rotundam latam vel pressam sicc
rupe nascit in locis vmbrosis maxie ad vmbram arborum
et madit bimo radix et siccat sicut squilla. Virtus huius
plante est aperitiua et hoc quia virtus eius secca est virtus
q̃ abstergit et aperit et resoluit et figura in hoc est aperiens p
tubatus q̃ sicut in omnis q̃ succus eius apperit oculus re
maxie q̃ sit in eno et extrahit secretus qui in fundit in eo
lana et in pom̃ ano et ipse admittit a medicinis que resol
uit apia et strofulas et diuiaces alias. Et qui sit in eo vol
mito in melle confert aque defendenti a oculum et in
distat cerebri qui sit sinuitati in eo. Et est alia hec tantu
virtus q̃ qui sit emplin in eo super venerem laxat pin
et expellit semen et abstr. hoc qui sit in eo nasale et ex to
rabus medicinis ad expellendum semen. Et virtus quida
radius eius est debilior virtute sicca eius verum albor est
fortis initium et prter hoc prouoat in qui bibitur aut sit nas
tale in ea et confert pterea. Et hoc non pra solum q̃ mundisat
ep et aprit oplacies eius si qua in toto hoc diminuit cole
ram que est in toto corpore et expellit eam pertinaciam pecu
tis. Et postq̃ bibit eam pom̃ cor eius q̃ in ymen in adpre
dum vm sudat. Et dos quidam eius non bibit aut in vino
dulci aut in aq̃ mellis. Et semen eius sit abstergit. Et ideo aiat
q̃ curat allopiam imperigine longinis et alias egritudines
similes bis. Et ista quid planta aiat durate solens qui sit
emplin in ea sicca vel in eo. Et datur etiam excadat eius
posit desicat asmatis et confert dsnidat. Et radice eius in
vomitu in potu purgat intrum sta et dimos corporis
Et qui bibit cum ea provoat vn. Et pulueriat quidam qui
in lite sup ipsi risicat aborat. Et qui sit prouidet eam in lite
in collo sio vel humero prodet in pymaco. Et si lingua sit
super sem pruient facta aqua pureze. Et sit de ea in pow
cum vino admedicias morsuras et adrenia et pre omnia
venin lepeis marini. Sit aut qui sit emplin cum ea est
decaud cont vertia. Et qui admittit a vino et bibitur in
dupe ebriatum. Et qui bibunt de ea aut in cuspiam non
mdicatur aut aq̃ calida curat vetrina. Et qui datur in potu
vetrio. Et q̃ constituat in domo calida et cooperit mitis pruns
ut sudet. Nam tunc aperit sudor eius arcus silis solera cum
vero eius admittit in melle et sit sinuitatem in eo ad pur
gandum tredum. Et attribuit milas hiuidatates et in debitur
in eo lana et si inde suppositorium et laxat venerem et qui
emplanat venit in eo laxat eum et expellit semen. Et si succus
eius constat cum melle et sit inde collirium confert aque defe
dum addin et debilitat vesis et vnin in predit in me
que statim aborsum si qua fuit aborsum facendum. Et mulie
succus eius cum acto et pomit sup vmbilicum reducit eum
Sitit et pluius virtus radius qui pulica sicut super eum
Et extenuat radix eius et tenet et exprim succus eius et tost
donec sit sicut mel et reponit in quo si liuides qui fuit in cor
pore limitur aut fenum et curat pustulas et vlcera in ore
in aceto mixtus. Sit autem et radix eius mundificat sanum
aufert boboz. Et qui mittit eum acto et melle curat cruras
Et qui sit emplin in ea curat strobulas et diuiaces solens et
mundificat imperiginem et curat allopiam. Et est commes
contra stomachum neuter et podagre. Et qui decoctio eius potatur
super ulcus confert vlceribus que fuit in eis et fissuras q̃
fuit in calcaneo et pedibus pp frigus. Et qui tenet eum o lo